de heer Dan. Steijn, Rodebank, Standerton, mij werd afgegeven van deze inhoud: „Pa heden overleden.” Nog Maandag 24 Januarie 1916 had ik met Br. B .J. Steijn, ouderling van Bethal, gepraat, hem bij het heengaan van Standerton gegroet en reeds twee dagen later was hij gestorven. Waarlik, zijn plotseling heengaan in de ouderdom van zestig jaren, 1 maand en 25 dagen, na een ongesteldheid van een paar uur, heeft mij sterk aangegrepen en herinnerde mij terstond aan het Psalmwoord: Het leven der mensen is als gras.

Br. B. J. Steijn, van Rietkuil, Standerton, was een mijner beste vrienden, met wien ik van 1903—1908 in de Kerkeraad van Standerton hartelik heb samengewerkt. Voor de grote oorlog 1900, heeft hij de Staat jarenlang trouw gediend als veldkornet: ook lang voor die oorlog tot op de dag zijns doods, diende hij de Ned. Herv. Kerk, eerst als diaken, na de oorlog als ouderling. Hij deed dat trouw. Ik herinner mij niet, dat hij een enkele maal afwezig was bij Nachtmaal te Trichardt of te Standerton gedurende mijn werk in die gemeente, ook was hij meestal een der afgevaardigden naar de algemene vergadering.

Br. Steijn was een eigenaardig man. Hij kende de H. Schrift zeer goed, daar hij veel en gaarne daarin las. Als ik bij hem thuis was, hetzij in zijn tent bij Nachtmaal of op zijn plaats, was het zijn lust over de Schrift te spreken, allerlei vragen te doen, kwesties op te stellen en soms zo, dat ik me vroeg, meent hij dit of wat wil hij doen of weten. Maar Br. Steijn wilde weten de dingen van het Godsrijk.

Zijn leven was niet zonder beproeving. Gedurende de oorlog verloor hij vele zijner kinderen, daaronder een volwassen dochter. Aan haar vooral te denken, maakte zijn hart zeer. Voor drie maanden, toen ik ook in Standerton was, voor Nachtmaal, stierf zijn echtgenote na een langdurig lijden. Maar wij geloven dat dit lijden hem heeft goed gedaan en voorbereid voor de eeuwige rust, daar zijn vertrouwen op Christus sterk was.

Groot is het verlies voor de gemeente Bethal, groot ook is het voor zijne kinderen, die achterblijven, waarvan één nog zeer jong is, ongeveer 12 jaar.

De Heere zelf geve de gemeente een andere trouwe dienstknecht in zijn plaats en trooste de kinderen. Wij delen in hun smart.

Br. Steijn ruste in vrede.

v. B.

DOODBERICHT.

Het heeft de Almachtige God behaagd om op 6 Januarie 1916 uit ons midden weg te nemen onze dierbare en onmisbare moeder,

JOHANNA ETRESIA ENGELBRECHT

(Geb. Kloppers),

na een bitter lijden van 8 maanden aan beroerte, waarvan de laatste 19 dagen smartvol waren, zij was steeds wachtende op hare Jezus en vermaande een ieder die voor het bed kwam innig om toch vrede te houden en Jezus te zoeken en niet zo te treuren om haar heengaan. Zij droeg zelf de oude heer H. Jansen als koster op hare begrafenis en gaf 't hem op om op hare begrafenis te lezen gez. 181 vers 6 en ook gez. 184 vers 5 om te zingen. Zij was ons steeds een liefdevolle moeder en wordt diep betreurd, hare plaats is ledig in huis, doch zij is veilig bij Jezus. Verder wensen wij onze hartelike dank te betuigen aan de familie en vrienden voor de bijstand en hulp tijdens de ziekte en begrafenis, dank ook aan het grote aantal lijkgangers voor laatste eerbewijs, ook onze dank aan Ds. Akkerman, van Morgenzon, dat hij haar nog het Heilig Avondmaal bediende voor haar dood. Zij ruste in vrede.

De diepbedroefde kinderen,

G. J. KRUGER.
M. M. A. KRUGER,
(Geb. Engelbrecht.

Witbank, Standerton, Jan. 1916.

J. A. GROENEWALD,

KIMBERLEY MARKT AGENT.

Voor alle Produkten en Levende waarde zendt uwe goederen aan J. A. GROENEWALD om verkocht te worden. Marktprijzen worden u per kerende post of per telegram op aanvraag verzonden.

Adres:

J. A. GROENEWALD,
P.K. Bus 292, KIMBERLEY.

Tel. Adr.: „Groenewald”, 68 Main Road, Beaconsfield.

DE HERVORMER

MAANDBLAD

gewijd aan de belangen van de NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK in Zuid-Afrika.
Onder Redactie van Ds. J. van Belkum, Ds. L. E. Brandt en Ds. J. J. Prinsloo.

Uitgegeven door
A. H. KOOMANS & H. DE GRAAF, Potchefstroom.
Officiëel gedeelte onder Redactie van den Scriba der Algemeene Kerkvergadering.

Alle stukken voor het officieele gedeelte moeten vóór den 1en van elken maand gezonden worden aan Ds. J. VAN BELKUM, Jacobsstraat, Heidelberg, Transvaal.

Inteekening- en Administratiegelden te zenden aan den Heer A. H. KOOMANS, Bus 123, Potchefstroom.

7de JAARGANG :-: No. 82. :-: 15 Maart, 1916.

LIJST VAN AGENTEN.

Heidelberg: Ds. Jac. van Belkum, Jacobstraat, Heidelberg.
Johannesburg: Ds. L. E. Brandt, 123 Jutastraat, Johannesburg.
Krugersdorp: De heer D. Möller, Burgershoop.
Zoutpansberg: Ds. P. van Drimmelen, Pietersburg.
Wolmaransstad: De heer A. van Aarde, Van Aardtsdam, Bloemhof.
Bethal: Ds. J. J. Prinsloo, Bus 81, Bethal.
Lichtenburg: De heer C. J. Engelbrecht, Bosbult, Rostrataville.
Zwartruggens: De heer G. J. van Jaarsveld, Witbank, P.K. Koster.
Zeerust: De heer A. J. Joubert, Driefontein, P.K. Wonderfontein.
Standerton: De heer M. J. Engelbrecht, Witbank, P.K. B.B.spruit, Standerton.

Het adres van de heer Roorda is:
H. J. TH. L. ROORDA,
Bus 444, Johannesburg,
en niet 4444, zoals in 't laatste nummer fouief is gedrukt.

OFFICIEEL GEDEELTE.

Heidelberg, 10 Maart, 1916.

**Aan de Eerwaarde Kerkeraden,
van de Nederduitsch Hervormde Kerk
van Zuid Afrika.**

Eerwaarde Broeders!

De Scriba van de Algemene Kerkvergadering heeft de eer ter Uwer kennisse te brengen, dat volgens besluit van de Kommissie der Algemene Vergadering, ene Algemene Kerkvergadering is opgeroepen op de 2e Mei 1916 v.m. 10 uur in de Konsistorie der Kerk te Pretoria.

De Kerkeraden worden herinnerd aan de bepalingen van Art. 8, 12 en 19 der Wetten.

Beschrijvingspunten moeten dus niet later dan 18 April a.s. bij de ondergetekenden zijn ingezonden: het zal beter zijn, indien men ze inzendt voor 9 April, omdat ze dan nog kunnen worden opgenomen in het April nummer der ,,Hervormer.''

Ten einde gebruik te kunnen maken van goedkopere Spoorwegkaartjes moeten de namen van de afgevaardigden, met opgave van het station van vertrek, niet later dan 20 April worden gezonden aan de Scriba; er kan niet worden verzekerd, dat later ingekomen aanvragen kunnen worden uitgevoerd.

De vorm van geloofsbrieven is te vinden op bladz. 36 onder Letter H der wetten. Deze vorm MOET worden gebruikt, maar het is niet beslist nodig aan elke afgevaardigde één geloofsbrief te geven; de kerkeraden kunnen de namen van al hun afgevaardigden op één vorm schrijven.

Met hoogachting en heilbede,

De Scriba v.n.

JAC. VAN BELKUM.

KERKINWIJDING EN NACHTMAALVIERING TE HEILBRON, O.V.S.

De plechtigheid begon Zaterdagmorgen om 10 uur: De gemeente vergaderde voor het gebouw, de Scriba v.d. Kerkeraad, de heer Vergeer overhandigde met een toepasselik woord de sleutel aan de predikant van Johannesburg, Ds. Brandt, die de deur ontsloot. In plechtige optocht ging nu de gemeente onder het zingen van Ps. 100 het kerkgebouw binnen. Ouderling Strijdom ging vooraf met de Kanselbijbel, gevolgd eerst door de predikanten, daarna door de Kerkeraadsleden en de gemeente achterop.

De inwijdingsrede werd uitgesproken door Ds. L. E. Brandt naar aanleiding van Ps. 84, in zonderheid over de woorden: „Hoe liefelik zijn Uwe woningen, O Heer der heirscharen!"

Aan het slot werd met een enkel woord gesproken over de oorsprong van de Hervormde Kerk, en dat het haar doel is om in hartelike samenwerking met de andere zusters-kerken te arbeiden tot opbouw van het Koninkrijk God.

De namiddagdienst werd geleid door de konsulent, Ds. Strijdom van Krugersdorp, bij welke gelegenheid er gesproken werd over de gelijkenis van de verloren zoon (Luk. 15.)

Zaterdag avond werd er een gemeentevergadering gehouden ten einde te spreken over de schuld der gemeente, die nog plus minus £1400 bedraagt. Er werd in de vergadering gekollekteerd 30 beesten en wat geld.

Zondagmorgen vond plaats de bediening van het heilig avondmaal door de drie predikanten Ds. Brand, Ds. van Drimmelen en Ds. Strijdom. De dienst werd geleid door Ds. van Drimmelen naar aanleiding van het woord in Ps. 61 „Immers is mijn ziel stil tot God."

De namiddagsdienst, bij welke gelegenheid ook zeven kinderen werden gedoopt, werd geleid door Ds. Brandt.

Zondagavond namen alle drie de predikanten een spreekbeurt op zich, ieder hield een korte toespraak over een toepasselik onderwerp.

De gemeente is zeker dankbaar voor die aangename dagen met elkander doorgebracht. Zij is klein, en heeft veel schuld, maar, wij willen de hand aan de ploeg slaan, vertrouwende op Hem, de grote Koning der Kerk, dat Hij haar leiden zal, zodat zij tot een zegen moge zijn voor velen.

MEMEL.

16 Februarie, 1916.

Wij hadden een aangename Nachtmaal gehad. Onze konsulent, Ds. Prinsloo, namen de diensten waar.

Op 12de dezer werd Ds. Rabie van de zuster gemeente bevestigd Ds. Prinsloo en de Kerkeraadsleden en Gemeente waren allen tegenwoordig op vriendelike uitnodiging van de N. G. Kerkeraad.

Wij wensen onze zuster gemeente van harte geluk met hunne Herder. Moge de Here hem zegenen in zijne wijngaard. Onze volgende Nachtmaal werd bepaald op de tweede Zondag in April, Diaken P. L. Moolman werd gekozen als ouderling en Broeder C. J. Uys als Diaken. Deze Broeders werd Zondagavond bevestigd en Broeder S. J. Middel als Ouderling en Broeder W. H. Brooks als Diaken, deze twee Broeders werden niet bevestigd. Wij hopen dat zij de volgende N.M. zal bevestigd worden.

De Kerkeraad van deze gemeente heeft besloten om elke Nachtmaal, de Dankzeggingsdienst kollekte af te zonderen voor de behoeftige Studenten Fonds, en heeft ook twee jonge zusters in hun gemeente benoemd om van tijd tot tijd te kollekteren, voor de genoemde fonds. Wij hopen dat vele gemeentes dat zullen nadoen, opdat wij onze eigene en genoeg predikanten kunnen hebben; want er is waarlik een grote behoefte bij de Hervormde Kerk.

Er is voorwaar zeker vele zusters die graag voor de Here wil werken, zo geliefde zusters neem het op u. Kollekteer en overhandig het aan uw naaste Kerkeraadlid of zend het direkt aan Ds. L. E. Brandt en voorwaar God de Heer zal uw arbeid rijkelik zegenen.

P. L. M.

RINGSVERGADERINGEN.

De Westelike Ring hoopt te vergaderen te Potchefstroom op Maandag 3 April 1915. De verschillende gemeenten moeten de kosten (reis en verblijf) van haar afgevaardigden betalen, aangezien de Kerkeraad van Potchefstroom geen logies waarborgen kan. De Nederd. Hervormde Gemeente van Potchefstroom viert bij deze gelegenheid het Heilig Avondmaal en verwacht dat de leeraren, behorende aan de Westelike Ring zullen deelnemen aan het feest der gemeente en zodoende sommige preekbeurten zullen waarnemen. Ds. Kuhn daartoe verzocht zijnde, hoopt de Voorbereidings- alsook de Zondagavonds dienst waar te nemen.

Namens Ringskommissie.

J. J. KUHN, Scriba.

De Oostelike Ring vergadert (D.V.) op 17 April om 10 uur te Volksrust, waar ook Avondmaal dan gevierd wordt.

De afgevaardigden kunnen reizen met goedkope reiskaartjes, die van 16—24 April worden afgegeven ,tegen enkele reis voor heen en terug.

KERKDIENSTEN.

Heidelberg.

Zondag 19 Maart v.m. 10 uur Balfour; 's avonds 7.30 Heidelberg.
Zondag 16 Maart v.m. 10 uur Heidelberg.
Zaterdag 1 April n.m. 3 uur Voorbereiding.
Zondag 2 April v.m. 10 uur Avondmaal; n.m. 3 uur Dankzegging en Doop; avond 7 uur Catechismus.
Zondag 16 April v.m. 10 uur Heidelberg; n.m. 7 uur Heidelberg.

Vrijdag 21 April n.m. 7 uur Goede Vrijdag dienst.
Zondag 23 April v.m. 10.30 Paaschfeest.

Krugersdorp.

De Catechisatie voor aanneming begint Dinsdag 28 Maart v.m. 10 uur. Vergadering van de Kerkeraad Vrijdag avond 7.30. Alle leden worden dringend verzocht dan tegenwoordig te zijn.

Bazaar begint Zaterdag morgen 9 uur. Gemeente-Vergadering Zaterdag 7.30 uur. Verkiezing van Kerkeraadsleden en verslag van Kassier.

Standerton.

Kerkviering op Zaterdag en Zondag 8 en 9 April. Bazaar 8 April 9 uur. Kerkeraadsvergadering Vrijdrag 7.30.

Ventersdorp.

Ds. K. T. van den Heever, die het beroep naar deze gemeente heeft aangenomen, hoopt bij de kerkviering 25 en 26 Maart hier te worden bevestigd. Ds. C. W. du Toit Potchefstroom is de bevestiger zo de Heer wil.

Krugersdorp.

Het Nachtmaal zal (D.V.) hier gevierd worden op 1 en 2 April.

De Catechisatie voor aanneming begint op Maandag 11 Maart.

De financieele Kommissie vergadert Vrijdag 21 Maart n.m. 5 uur.

De kerkeraad vergadert Vrijdag 31 Maart 's avonds 7 uur.

Bazaar wordt geopend Zaterdag 1 Aprli v.m. 10 uur. Gemeente Vergadering n.m. uur 7 uur.

Nachtmaal Zondag 2 April 10 uur.

Kerkdiensten Ds. J. J. Prinsloo.

1 en 2 April Avondmaal bij Br. S. T. Prinsloo bij Leslie.

8 en 9 April te Memel O.V.S. Avondmaal.

15 en 16 April te Ermelo Avondmaal.

22 en 23 April te Lake Chrissie Avondmaal.

29 en 30 April te Trichardts Avondmaal.

Ds. J. J. Strijdom hoopt de plaatselike leeraar te Trichardts behulpzaam te zijn.

BEKENDMAKING

van de kerkeraden der Nederd. Hervormde kerk van Zuid Afrika.

De Scriba der Algemene Kerkvergadering, ontvangen hebbende van de Hoog Eerw. Moderator der Ned. Hervormde of Gereformeerde Kerk, ene mededeling, dat die kerk de 9de April 1916, bestemd heeft voor een dag van verootmoediging over de treurige toestand van ,,Land en Volk'' met verzoek of de Hervormde Kerk daarin wil delen.

Heeft de eer aan de Kerkeraden bekend te maken, dat hij in overleg met de Hoog Eerw. Voorzitter onzer Algemene Kerkvergadering onze Kerkeraden en leden uitnodigt, dit zelfde te doen en op de 9 April, als een Volk, de Heer te naderen met schuldbelijdenis en bede om vergeving en bekering.

De Scriba,
JAC. VAN BELKUM.

Heidelberg,
10 Moort, 1916.

NIET-OFFICIEEL GEDEELTE.

VOOR DE ZONDAGSCHOOL.

2 April 1916. Te lezen Matth. 26:47—68.

Jezus verraden door Judas.

Om te doen verstaan hoe schandelik de handelwijze is van Judus tegenover zijn Heer 'n Meester, zal het goed zijn, dat de onderwijzer het voorbeeld neemt van een man, die zijn weldoener verkoopt aan zijn vijand en hem doet ondergaan. Mocht ooit een kind in zulk een geval komen, dan is het beter te zwijgen tenzij de meester een misdadiger is. Misdaden mag men nooit verschonen.

Jezus heeft Judas menig maal gewaarschuwd, nog de vorige avond (Matth. 26: 23—25). Zijn verraad was voorspeld in Psalm 41:10. Geldgierigheid en teleurgestelde verwachtingen hebben Judas zo ver gebracht. Hij verwachtte een aards koninkrijk, waarin hij een groot man zou zijn, maar hij ziet, dat Jezus groot sterven en dus zijn hoop vervliegt.

Judas weet, dat Jezus naar Gethsemané zal gaan, waar Hij zeker dikwels heenging. Daar in de eenzaamheid, waar de mensen niet zijn en dus ook niets er van kunnen weten—dan in de nacht, als allen slapen zal hij zijn slag gemakkelik kunnen slaan. De overpriesters zijn blijde, dat zij nu zulk een mooie gelegenheid hebben om Jezus uit de weg te ruimen, vergeten hun vroeger besluit— ,,niet op het feest'' en zijn aanstonds klaar om Judas te helpen zijn plan uit te voeren. Zo moeten zij Gods Raad uitvoeren.

Met een grote menigte van phariseen, tempelbedienden en Romeinse soldaten gaat Judas nu naar Gethsemané om vergissing te voorkomen, zal hij Jezus aan die bende aanwijzen door hem een kus te geven. Afschuwelik, het teken van vriendschap gebruikt als middel des verraads. Hoe afschuwelik is de zonde: hoe diep gevallen de mens, die zich aan de zonde heef overgegeven. Schandelik is de begroeting: Judas noemt Jezus nog Rabbi (mijn Meester.)

Jezus laat Zich deze lage behandeling welgevallen: Hij scheldt, Hij dreigt niet; Hij verzet Zich niet; Hij vraagt alleen: „Judas verraadt gij den Zoon des mensen met een kus?" (Luk. 22:48.) Jezus verbiedt zelfs alle verzet, het slaan met het zwaard, en heelt het oor van Malchus de knecht des Hooggepriesters (Johannes 18:11)) van het voor Hem neergevallen uit vrees (Joh. 18:6) maakt Jezus geen gebruik om te vluchten: Hij vraagt alleen dat men Zijne descipelen zal vrij laten. Jezus laat Judas en de bende gevoele, dat Hij Zich vrijwillig overgeef, want Hij zou als Hij het wilde en bad de hulp van 12 legioenen (een legioen is 6,000 man hebben om hem te verdedigen.)

Als Hij gevangen en weggevoerd wordt, verlaten Hem al Zijne discipelen, behalve Petrus en Johannes, die hem volgen.

Ook dit had Jezus voorspeld.

Ook deze bittere lijdensbeker, deze grove ondankbaarheid heeft Jezus gedronken en gedragen, om onzent wil. Welk een liefde tot zondaren spreekt hieruit. Maar Zijne kracht was, Zijn vertrouwen op God den Vader.

9 April, 1916. Te lezen Matth. 27:11—31.

Jezus voor de Joodse Raad.

Het is bij het verschil der Evangelisten over hetgeen er voor de Joodse Raad is geschied, enigszins moeilik een goede voorstelling der zaken te krijgen. Mattheus spreekt van één verhoor, terstond na de gevangenneming en ook van de beraadslaging des morgens vroeg. Markus doet dit ook! Lukas weet maar van één verhoor ,n.l. 's morgens vroeg. Johannes deelt ons mede, dat Jezus eerst is verhoord door Annas, de gewezen Hogepriester, en later door Kajaphas de dienstdoende Hogepriester. Alle vermelden, dat de Raad door listigheid Jezus trachten uit te horen, om Zich zelven te beschuldigen. Als zij daarin niet slagen, vragen zij Hem of Hij Gods Zoon is en wanneer de Heiland dit bevestigd heeft, verklaren zij Hem een Godslasteraar te zijn en dus den dood schuldig. Zij beslisten dan ook 's morgens vroeg Pilatus te vragen het doodvonnis te bekrachtigen.

De Joden stonden sedert vijftig jaren onder de heerschappij van Rome, toen Pontius Pilatus, als plaatsvervanger, stadhouder (Goeverneur zouden wij zeggen) van de Romeinse Keizer, gevraagd werd Jezus te veroordelen. Het was de Joden niet vergund de doodstraf toe te passen: dat macht alleen de stadhouder. Daarom, moeten zij Jezus naar Pilatus brengen en hem vragen Jezus te laten kruisigen. Welk een vernedering voor die trotse en hoogmoedige overpriesters!

Zij komen tot Pilatus—maar zij gaan niet over de drempel van zijn paleis, (want hij was een Heiden) om zich niet te verontreinigen. Welk een schijnheiligheid. Zij besmeren hunne handen met het bloed van een onschuldig, heilig mens, maar vrezen voor uiterlike onreinheid. Zo gaat het ook nu nog met vele mensen, die in zonde leven, maar o zo nauwzienend zijn in uiterlike dingen.

De Joden zijn teleurgesteld in Pilatus. En wil niet onverhoord vonnissen. Meer nog: hij wil geen onschuldige ten dood veroordelen. Dat maakt de Overpriesters boosaardig. Zij dwingen hem hun wil te doen, ook als Herodus Jezus onschuldig vindt door Bar-abbas- te kiezen boven Jezus, en hem te dreigen met de ongenade des Keizers. Pilatus bevreesd voor zijn ambt en zijn leven, wast zijne handen en geeft aan der Joden eis toe nadat hij Jezus eerst heeft laten geselen.

Pilatus is het beeld van de zwakke zondaar, die de mensen vreest en daarom onrechtvaardig wordt. De Here Jezus is de ware Zoon Gods, die de mensen niet vreest. Uit gehoorzaamheid aan God, sterft Hij voor de zondige wereld. Hij is om onze ongerechtigheden verbrijzeld; Hij heeft onze zonden gedragen.

16 April 1916. Te lezen Matth. 27:32—36.

Jezus gekruisigd.

Om de betekenis van Jezus kruisdood goed te doen verstaan zal het goed zijn, wanneer de onderwijzer vertelt, hoe b.v. Dirk Uys om zijn vader te redden uit de hand van de Zulu's zijn eigen leven heeft gegeven. Als wij dit reeds zo mooi vinden, hoe veel schoner is de dood van Christus die voor Zijne vijanden is gestorven.

De gehele geschiedenis van het kruislijden en van de dood van Jezus in éne les te behandelen is te veel. Wij moeten ons dus bepalen tot hetgeen Mattheus daarvan mededeelt. Daarom moeten wij ook opmerken, dat deze Evangelist alleen een der zeven kruiswoorden vermeld n.l. het vierde. Markus heeft ook alleen dit éne. Lukas geeft het eerste, het tweede en het laatste. Johannes het derde, het vijfde en het zesde. Over de duisternis omtrent 12—3 spreken Mattheus, Markus en Lukas. Dat Jezus mt twee andere boosdoeners gekruisigd werd berichten allen: dat zij Jezus beschimpten zeggen Mattheus, Markus en Lukas: de laatste alleen dat een zich bekeerde.

Mattheus, Markus, Lukas noemen ook Simon van Cyréne als de man, die Jezus het kruis hielp dragen; Johannes zwijgt daarvan.

Welk een grote eer is het voor die Simon geweest, dit te mogen doen; hoe moeten wij ook wensen met hem die eer te mogen delen.

Letten wij nu verder er op: hoe God Zijn raad doet bestaan. De Heiland sterft aan 't kruis op de Joodse Paaschdag; Hij draagt zelf onze zonden op het hout, als het ware Paaschlam. De Joden ergeren zich aan het opschrift op het kruis; een houtbord, naar de gewoonte der Romeinen, aan het kruis gehecht om de mijndaad van de veroordeelde bekend te stellen. Toch heeft Pilatus recht gedaan, de Joden verwerpen hun Koning, van God gezonden, en maken zich dus aan de zonde van opstand tegen God zeer schuldig. Ook dit moet naar Gods Raad duidelik worden.

Jezus wil niet Zichzelven verlossen. Hij kan het als Hij het wil, maar Hij zal nu evenmin, als bij de eerste verzoeking een teken doen om zichzelf te bevoordelen. Hij sterft gewillig om ons te verlossen en te redden.

Te midden van de grootste smart, onder de dikke duisternis, beeld van de ellende en verlatenheid van de zondaar, blijft de Here Jezus op God vertrouwen. Zijn Woord: Waarom hebt Gij Mij verlaten, is een uitroep der smart, der hulpbehoevendheid niet van ongeloof.

Waar de Joden Jezus verwerpen, nemen de Heidenen Hem aan, zoals de hoofdman over honderd bij het kruis.

23 April 1916. Te lezen Matth. 28: 1—10.

Jezus opgestaan.

Vrijdag laat, namiddag, is Jezus opgestaan; Zondag morgen vroeg voor zon-opgang is Hij opgestaan. Volgens de Joodse tijdrekening is dat de derde dag. Vrijdag de eerste, Zaterdag de tweede, Zondag de derde; de Joodse dag eindigt en de daaropvolgende begint met zon-ondergang. Dit moet de kinderen duidelik worden geleerd, om te voorkomen, dat gezegd wordt: Jezus is na **drie** dagen opgestaan.

Vrijdag avond werd Jezus begraven door Jozeph van Arinmathe en Nicodemus; de aanwezige vrouwen meenden, dat die begrafenis niet goed was geweest: te haastig, te onvolkomen. Zij besluiten daarom het de dag na de Sabbath, de eerste der week, beter te doen. Maar zij denken met angst en zorg aan de steen voor het graf, die de Joden daarvoor plaatsten, om het schenden der graven door dieren of mensen te voorkomen.

De mens is altijd zo bekommerd en bezorgd wanneer zij bezwaren vrezen, maar wie op God vertrouwt behoeft niet bezorgd te wezen.

Deze vrouwen, Maria Magdalena en Maria, de moeder van Jacobus en Salome (volgens Markus) de moeder van Johannes, gaan 's morgens vroeg, op Zondag, naar het graf voor de herbegrafenis. Maar als zij bij het graf komen, is de steen weggewenteld, voor de deur weggeschoven; en bij het graf zat een mens in de gedaante van een jongeling, in een wit kleed, dus een engel des Heren, voor wie zij verschrikten, toen zij hem zagen.

Engelen zijn gedienstige geesten. (Hebr. 1:14) en zijn gezien, b.v. van Abraham, Jacob, David, Johannes de Doper, Petrus: (waar?) Deze engel zegt haar, dat Jezus is opgestaan uit de doden en dat zij Hem moeten volgen naar Galilea. Dit bericht verschrikt hen nog meer en de vrouwen haasten zich nu naar de discipelen om hen die boodschap te brengen, op weg daarheen ontmoet haar Jezus, die ook haar zegt: dat zij deze boodschap aan Zijne broederen de discipelen moeten brengen.

De berichten over de verschijning van Jezus zijn wat verward en wij kunnen moeilik uitmaken hoe ze op elkander zijn gevolgd. Dat is geen wonder. Deze eenvoudige mannen en vrouwen waren geen geleerden, die alles uitpluizen en achter mekaar zetten. Maar één ding is vast: Jezus is opgestaan, en de vrouwen en de discipelen hebben Hem gezien.

Voor ons is dit het bewijs, dat Jezus waarlik de Zaligmaker is: was hij niet opgestaan, Hij zou als een gewoon mens zijn gestorven en begraven en dus niet Gods Zoon zijn. Jezus opstanding is ons het onderpand onzer eigene opstanding en dus een bron van grote troot.

ZONDAGSCHOOL BOEKJES.

Alle boekjes zijn verkocht en wij kunnen dus niet meer uitsturen. Gelden zijn ontvangen, behalve die in 't vorig nummer verantwoord:

	£	s	d
Br. I. B. Bierman		1	6
Br. H. Hofland		7	6
Br. P. A. Schmiedenkam	1	2	6
Ds. P. van Drimmelen	1	17	6
Ds. S. Vermooten	2	5	0
Br. J. Schoeman		5	0
Enige Broeders in Standerton		3	6

Zullen de Broeders, die nog niet het geld gezonden hebben 1/6 per 10 en 15/- per 100 Exemplaren, dit a.u.b. spoedig doen. Ik wens de drukker te betalen.

JAC. VAN BELKUM.

AANKONDIGING.

Br. D. Möller is van plan aan alle leden der kerk, een geschriftje te sturen over de belangen onzer kerk. Ik heb er inzage van gehad en geef er mijn volle goedkeuring aan, behalve in enge kleinigheden.

Br. Möller verzoekt de kerkeraden hem op te geven of zij dit boekje willen helpen verspreiden, (gratis) en hoeveel Exemplaren zij nodig hebben.

Br. Möller gaat zelf de kosten dragen, maar aangezien die nogal hoog zijn zal hij verblijd wezen, als er Broeders en Zusters zijn die hem zullen helpen met die kosten. Ingekomen bijdragen zullen in de ,,Hervormer'' verantwoord worden.

Wie helpt verspreiden en betalen?

Vóór April zullen ze D.V. verzonden worden.

VAN BELKUM.

ONTVANGSTEN VOOR HET FONDS TOT ONDERSTEUNING VAN BEHOEFTIGE STUDENTEN.

	£	s	d
SALDO 1914:	11	17	5
16 Maart 1915, van Mev. Nortje	1	0	0
Van N. Nortje	3	0	0
6 April, 1915 van Gem. Standerton per Ds. van Belkum	3	0	6
16 April, 1915, van A. H. Koomans	1	0	0
30 April 1915, van Gem. Vrede, per Ds. van Belkum	3	8	6
30 April 1915, van Gem. Lichtenburg	1	16	10
30 April 1915, van Gem. Krugersdorp	3	14	8
3 Mei 1915, van P. J. L. Venter	1	0	0
6 Mei 1915, van Gem. Zwartruggens per Ds. S. J. Strijdom	5	0	0
Van Ouderling van Staden		10	0
Van Mev. Nortje	1	1	0
Van P. L. Moolman	1	5	0
8 Mei 1915, van Wed. A. W. H. Nortje,	3	0	0
10 Mei 1915, van Gem. Ermelo per Ds. van Belkum	8	13	6
7 Sept. 1915, G. J. van Jaarsveldt	1	1	6
26 Sept. 1915, Gem. Oost-Rand, Kollekte		15	3
3 Okt. 1915, van Gem. Krugersdorp, Kollekte	6	6	11
Van Gemeente Johannesburg, Kollekte	2	7	1
Van Ds. van Belkum	1	0	0
7 Okt. 1915, van Mev. Wed. M. J. Prinsloo	1	5	0
Van Mev. D. J. Prinsloo	1	0	0
Van Gem. Johannesburg		4	0
29 Okt. 1915, van Gem. Pretoria	2	10	0
4 Nov. 1915, van N. Roux, Klerksdorp	2	0	0
15 Nov. 1915, van Gem. Marico Kollekte	2	8	1
28 Nov. 1915, Gem. Memel, Kollekte	2	18	6
Van Mev. Uys, Memel	1	0	0
30 Nov. 1915, van Gem. Ermelo, Kollekte per Ds. van Belkum	11	5	0
18 Dec. 1915, van Mev. N. S. Nortje		5	0
Van Mev. M. Nortje		2	6
Van N. N. per H. Hofland	1	0	0
Van Joh. van Staden	1	10	0
Van Gem. Vereniging, Kollekte	2	0	1
H. Hoffland, Dullstroom	1	0	0
TOTAAL:	91	6	4

Ondersteuning gegeven aan

	£	s	d
M. M. B.	7	10	6
F. W. C. L.	20	1	9
D. J. D.	39	2	0
TOTAAL:	66	14	3

Wij hebben weer aanvragen gekregen voor steun van twee jonge mannen. Of wij het kunnen doen zal afhangen van de informatie, die wij omtrent hen krijgen en van de gelden die inkomen.

P. J. J. Venter en M. M. Basson hebben met goed gevolg hun Matrikulatie afgelegd. Wij wensen hen geluk en verdere voorspoed op hun studie.

JAC. VAN BELKUM.
L. E. BRANDT.

Februarie, 1916.

N.B.—Juist voor de verzending per post ontvangen van Mev. Wed M. J. Prinsloo ... £1 10 0
Mev. D. J. Prinsloo £1 0 0
Met hartelike dank,

V. B.

A. H. KOOMANS

THANS VERSCHENEN:

EUDOKIA ... ... 1/6 Postvrij.
STARREN TRITSEN ... 2/- ,,

DOOR
DR. A. KUYPER.

DE HELDENSTRIJD DER CAMISARDEN 1/-

DOOR
F. BETTEX.

VAN DE BLOEDSTAD NAAR GOLGOTHA 2/-

TWEEDE DRUK:

KORT OVERZICHT VAN DE GESCHIEDENIS DER GEREFORMEERDE KERKEN IN ZUID AFRIKA.

DOOR
DR. S. O. LOS.

VERSLAG VAN DE ALG. KASSIER OVER DE MAAND NOVEMBER 1915.

Ontvangsten.

Saldo...		£532 8 4
Alg. Fonds. Gift:		
N. Roux	1 0 0	
		1 0 0
Almanak:		
J. J. Verheen	1 5 0	
		1 5 0
Weduwfonds Gift:		
N. Roux	2 0 0	
Bijdragen:		
Gem. Vrede	19 0	
Gem. Waterberg	5 14 0	
		6 13 0
Interest:		
C. A. v.d. Plas	6 0 0	
		6 0 0
		£549 6 4

Uitgaven.

Alg. Fonds:		
Ds. J. van Belkum ...	£25 0 0	
Bankkosten	1 6	
		25 1 6
Weduwfonds:		
Verband Chivers	300 0 0	
Saldo		244 4 0
		£549 6 4

L. E. BRANDT,
Voorz. Fin. Commissie.

H. J. TH. ROORDA,
Alg. Kassier.

VERSLAG VAN DE ALG. KASSIER OVER DE MAAND DECEMBER 1915.

Ontvangsten.

Saldo...		£224 4 10
Alg. Fonds Almanakken:		
J. J. Verheem	2 3 9	
Ds. L. E. Brandt	18 0	
A. A. v. Jaarsveld	6 0	
		3 7 9
Wetten:		
Gem. Johannesburg	11 0	
Weduwfonds Bijdragen:		
Gem. Memel	2 12 3	
Gem. L. Trichardt	2 12 1	
Gem. Lageveld Zpbg. ...	2 11 3	
Gem. Zwartruggens	11 0	
Gem. Potgietersrust	4 0	
Gem. Pietersburg	18 6	
		9 9 1
Interest:		
S. J. Hugo	4 2 6	
		4 2 6
		£241 15 2

Uitgaven.

Saldo	£241 15 2
	£241 15 2

L. E. BRANDT,
Voorz. Fin. Commissie.

H. J. TH. ROORDA,
Alg. Kassier.

VERSLAG VAN DE ALG. KASSIER OVER DE MAAND JANUARIE 1916.

Ontvangsten.			Uitgaven.		
Saldo...		£241 15 2	Per Weduwfonds:		
Alg. Fonds Bijdragen:			Pensioen Wed. du Toit ...	64 0 0	
Gem. Zwartruggens ...	4 0				64 0 0
		4 0	Saldo ...		£274 17 8
Almanakken:					
Ds. v. Belkum ...	3 0 0				
Gem. Waterberg ...	1 10 0				
H. Hofland ...	18 6				
J. H. N. Visage ...	9 0				
P. R. Botha ...	9 0				
J. H. Brandt ...	2 5 0				
		8 11 6			
Studiefonds Theol. Kweeksch.					
Gem. Zwartruggens ...	1 7 6				
		1 7 6			
Weduwfonds Bijdragen:					
Gem. Waterberg ...	2 16 0				
Gem. Zwartruggens ...	2 3 7				
Gem. Makwassie ...	18 0 0				
		22 19 7			
Ds. P. v. Drimmelen ...	19 7 6				
Ds. L. E. Brandt ...	30 19 11				
		50 7 5			
Interest:					
F. G. P. Peters ...	7 10 0				
J. McRae ...	6 2 6				
		13 12 6			
		£338 17 8			£338 17 8

L. E. BRANDT,
Voorz. Fin. Commissie.

H. J. TH. ROORDA,
Alg. Kassier.

Teken in op

„DE HERVORMER”.